

Het Hogeland College

Programma van toetsing en afsluiting 2023-2024

(PTA)

Kaderberoepsgerichte Leerweg

3^e leerjaar

VMBO

locatie Winsum

Algemene inleiding klas 3

In het Programma van Toetsingen en Afsluiting (PTA) staan de toetsen en opdrachten die je moet doen voor het Schoolexamen in het cursusjaar 2023-2024.

Het Schoolexamen begint in de derde klas. Vanaf deze klas bouw je een examendossier op, waarin per vak je vorderingen en resultaten worden bijgehouden.

In het examenreglement staan allerlei regels en afspraken voor het Schoolexamen en het Centraal Eindexamen, zie www.hogeland.nl

Inhoudsopgave

AVO vakken

Biologie
KCKV
Economie
Lichamelijke opvoeding
Maatschappijleer
Maatschappijkunde
LOB
Rekenen
Wiskunde

Beroepsgerichte vakken

Profielen:

D&P	Organiseren van een activiteit Presenteren, promoten en verkopen Product maken en verbeteren Multimediale producten maken
Z&W	Mens en gezondheid Mens en omgeving

Keuzevakken

Keuken
Ondernemen
Plaat- en constructiewerk
Fietstechniek
Kennismaking met uiterlijke verzorging
EHBO
KGRO

Toelichting

Periode	Periode van het schooljaar waarin de toets plaatsvindt of de inleverdatum van een opdracht.
Exameneenheid	Verwijzing naar het examenprogramma, bijv. K4 of een titel van een exameneenheid
Stofomschrijving	Korte omschrijving van wat geleerd of beheerst moet worden. Dit kan een paragraaf of hoofdstuk uit een boek zijn.
Toetsvorm	S is schriftelijk. M is mondeling, P is praktische opdracht, H is handelingsopdracht en Pw is profielwerkstuk
Tijdsduur	De hoeveelheid tijd (in minuten) die je maximaal hebt voor het maken van de toets
DT nummer	Het nummer van de deoltoetsen (zie Magister)
Weging SE	Het aantal keren dat een toets meetelt voor de berekening van je SE cijfer
Herkansing	Is de toets of opdracht herkansbaar of niet?

PTA 2023-2024			BIOLOGIE			3KBL		
NR DT	PERIODE	Stofomschrijving verplicht se en niet verplicht ce	Toetsvorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examendomein
DT 1	1	Thema 1 boek 3A Bouw van organismen Bouw van een organisme – cellen van dieren en planten – chromosomen – mitose – meiose	S+P	45 S+ 45 Practicum (SE 70% Practicum 30%)	Computer voor verslag	H*	1x	K4
DT 2	2	Thema 5 boek 3B Stevigheid en beweging <i>Het skelet van de mens – Functie skelet – Type beenderen – Zool/Teen/Hoefgangers – Kraakbeen en Beenweefsel – Beenverbindingen – Gewrichten – Spieren – Houding en Beweging – Blessures</i>	S	45		H*	1x	K8
DT 3	3	Thema 6 Boek 3B Ecologie <i>Voedselketen/voedselweb – Voedselpiramide – Producenten/Consumenten/Reducenten – Koolstofkringloop – Populaties – Biotisch/Abiotische factor – Aanpassing dier en plant</i>	S+P	45 + thuis opdracht Voedselweb (SE 70% Voedselweb 30%)	Computer voor verslag	H*	1x	K6, K7, V2
DT 4	4	Thema 7 Boek 3B Duurzaam Leven Invloed van de mens op milieu – Duurzaamheid – Actuele milieuproblemen – Biodiversiteit – Biologische/Chemische bestrijding – Eigen Mening <i>Bescherming “de Waddenzee”</i>	P	Opdracht: duurzaam leven. PPT-presentatie of poster + uitleg of verslag	Computer voor verslag	NH	1x	K7, K10

Onderdelen uit de exameneenheden K123 en V34 komen in alle schoolexamens terug. Hieronder zie je om welke leereenheden het gaat.

K1 Oriëntatie op leren en werken

Biologische kennis en vaardigheden toepassen in de maatschappij

K2 Basisvaardigheden

Communiceren, samenwerken, experimenteren, informatie verwerven en verwerken

K3 Leervaardigheden biologie

Begrijpend lezen van biologisch bronnenmateriaal, gegevens aflezen uit tabellen en diagrammen, feiten en meningen onderscheiden, formuleren van gedachten rondom biologische thema's, toepassen van basisrekenvaardigheden (verhoudingstabellen, percentages uitrekenen), rekenen met grootheden en eenheden, zinvol en veilig gebruik maken van instrumenten, apparaten en materialen, verbanden leggen tussen biologische begrippen, gebruik maken van loep en microscoop, determinatietabel aflezen, indicatoren gebruiken (voor zetmeel/CO₂), biologisch onderzoek opstellen en uitvoeren, werkplan schrijven, grafieken maken, conclusies trekken, ICT hulpmiddelen gebruiken om informatie te verzamelen, schrijven en presenteren

V3 Zelfstandig verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

V4 Toepassen van vaardigheden uit het kerndeel (K123) in samenhang met de biologische kennis

Methode: Biologie voor jou Max editie 8

*De leerlingen mag 1 SE herkansen

Praktische opdracht (SE 1 en SE3) zijn niet herkansbaar.

Methode: biologie voor jou Max editie 8

PTA 2023-2024			KCKV				3KBL	
Periode	Examen-eenheid	Stof-omschrijving	Toets-vorm	Tijds-duur (min)	DT nummer	Gewicht	H of NH	Opmerkingen
1 + 2	KV / K / 1 KV / K / 2 KV / K / 3 KV / K / 4	Cultureel Zelfportret De leerling doet onderzoek naar wat hij al gedaan heeft op het gebied van Kunst en Cultuur. De leerling maakt een praktische verwerking van dit onderzoek.	S+P		DT 1	1x	H	
		Culturele activiteit 1 - Architectuur De leerling doet onderzoek naar architectuur a.h.v. een werkblad. De leerling bezoekt een gebouw en maakt hier een verslag van.	S		DT 2	1x	H	
		Kunstzinnige verwerking van culturele activiteit 1 – Ontwerp je eigen gebouw De leerling doet onderzoek naar een architect en zijn werkwijze. De leerling ontwerpt zijn eigen gebouw.	P Werkblad + verwerking		DT 3	1x	H	
		Culturele activiteit 2 De leerling neemt actief deel aan een culturele activiteit en doet hier verslag van.	S		DT 4	1x	H	
3 + 4	KV / K / 1 KV / K / 2 KV / K / 3 KV / K / 4	Kunstopdracht 3 – Kunst met een mening of Die ene Kunstenaar De leerling kiest uit 2 opdrachten om zich te verdiepen in een kunstenaar en doet onderzoek naar het belang van de kunstenaar in de maatschappij.	Werkblad + P verwerking		DT 5	1x	H	
		Culturele activiteit 3 De leerling neemt actief deel aan een culturele activiteit en doet hier verslag van.	S		DT 6	1x	H	
		Culturele activiteit 4 – Loving Vincent De leerling kijkt de film Loving Vincent. De leerling doet onderzoek naar het leven en	S + P		DT 7	1x	H	

		de dood van Vincent van Gogh. De leerling maakt hier een praktische verwerking bij.						
		Kunstdossier + reflectie De leerling maakt zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk in een kunstdossier. Hij doet daarmee verslag van alle activiteiten die zijn ondernomen en reflecteert hierop.	S		SE8	1x	H	

PTA 2023-2024			ECONOMIE			3KBL		
Nr. DT	Periode	Stofomschrijving Verplicht SE en niet verplicht CE	Toets- vorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT 1	2	Consumptie en consumptieorganisaties H2 en 3: De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.	S	60	Rekenmachine	H	1x	EC/K/4B
DT 2	3	Arbeid en bedrijfsleven H4 en 5 De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/ winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.	S	60	Rekenmachine	H	1x	EC/K/5B
DT 3	3	Natuur en milieu De leerling heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven.	P	NVT		H	0,5x	EC/K/8
DT 4	4	Overheid en Bestuur De leerling heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	S	60	Rekenmachine	H	1x	EC/K/6
DT 5	4	Ik en economie; opdracht over eigen loopbaan en maatschappelijke bijdrage De leerling heeft inzicht in betaalde en onbetaalde arbeid, arbeidsomstandigheden en arbeidsmotieven, de	P	NVT		NH	0,5x	EC/K/1

		arbeidsovereenkomst en kan deze kennis koppelen aan zijn eigen loopbaan en maatschappelijke bijdrage.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

EC/K/1 ORIENTATIE OP LEREN EN WERKEN

De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij.

EC/K/2 BASISVAARDIGHEDEN

Communiceren, samenwerken, experimenteren, informatie verwerven en verwerken

EC/K/3 LEERVAARDIGHEDEN IN HET VAK ECONOMIE

De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.

1. economische verschijnselen, vraagstukken en ontwikkelingen beschrijven en/of verklaren;
2. relevante economische vragen herkennen en zelfstandig vragen formuleren met het oog op het verwerven van kennis en inzicht;
3. verworven en/of aangeboden informatie over economische verschijnselen, ontwikkelingen en vraagstukken verwerken en onderzoeken;
4. een beargumenteerd standpunt bepalen over een gegeven of zelf geformuleerde economische vraag;

rekenvaardigheden toepassen op economische relaties.

PTA 2023-2024			LO				3KBL	
Periode	Examen-eenheid	Stof-omschrijving	Toets-vorm	Tijds-duur	DT nummer	Gewicht	H of NH	Opmerkingen
1 +2	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/4	Slagspelen	P		DT1	1x	H	Wanneer er geen mogelijkheid is om de SE praktisch in te halen krijgt de leerling een werkopdracht.
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/7	Atletiek: lopen en verspringen	P		DT2	2x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/4	Basketbal	P		DT3	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/4	Floorbal	P		DT4	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/4	Badminton	P		DT5	1x	H	Idem
3+ 4	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/5	Turnen: Steun- & vrij springen	P		DT6	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/6	Bewegen op muziek	P		DT7	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/8	Zelfverdediging	P		DT8	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3, LO1/K/7	Atletiek: werpen en stoten	P		DT9	1x	H	Idem
	LO1/K/1, LO1/K/2 LO1/K/3	Uitvoeren van regeltaken, omgang met regels, inzet en werkhouding	P		DT10	2x	H	Idem

PTA 2023-2024			MAATSCHAPPIJLEER			3KBL		
Nr. DT	PERIODE	Stofomschrijving Verplicht SE en niet verplicht CE	Toets- vorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT1	1	Cultuur en socialisatie – beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven – uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces – de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.	S	45	NVT	H	2x	ML1/K/4
DT2	2	Macht en zeggenschap – vormen van macht herkennen – beschrijven hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken – beschrijven welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen	S	45	NVT	NH	1x	ML1/K/6 8
DT3	3	Macht en zeggenschap –vormen van macht en machtsmiddelen herkennen, beschrijven en verklaren – beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken	S	45	NVT	H	2x	ML1/K/6 9

		– beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten.						
DT4	3	Beeldvorming en stereotypering -aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming – uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen – beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect – van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/gekomen is.	S	45	NVT	H	2x	ML1/K/7
DT5	4	Oriëntatie op leren en werken -De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.	P	4800	NVT	NH	1x	ML1/K/1
DT6	4	Sociale verschillen -met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven/uitleggen hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit) – beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan – overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren.	S	45	NVT	H	2x	ML1/K/5

Onderdelen uit de exameneenheden K123 en V34 komen in alle schoolexamens terug. Hieronder zie je om welke leereenheden het gaat

ML1/K/2 Basisvaardigheden 2.

De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.

ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer 3.

De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk: – principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen – een standpunt innemen en hier argumenten voor geven

PTA 2023-2024		MAATSCHAPPIJKUNDE			3KBL			
Nr. SE	PERIODE	Stofomschrijving Verplicht SE en niet verplicht CE	Toets- vorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT1	1	Thema werk De leerling kan uitleggen - waarom mensen werken - wat arbeidsomstandigheden/voorwaarden zijn - wat de arbeidsmarkt is - hoe je aan werk komt - de verschillende soorten werkloosheid - hoe de verzorgingsstaat eruit ziet	S	45	NVT	H	2x	ML2/K/5
DT2	2	Thema massamedia De leerling kan uitleggen - welke communicatievormen er zijn - hoe het medialandschap eruit ziet - de vijf functie van media - wanneer iets Nieuws is - wat persvrijheid is en de macht van de media en de beïnvloedingstheorieën	S	45	NVT	H	2x	ML2/K/7
DT3	3	Thema pluriforme samenleving De leerling kan uitleggen - welke kenmerken onze samenleving heeft - waarom migreren mensen - wie de grootste etnische subculturen in Nederland zijn - de manieren van samenleving - de begrippen discriminatie, vooroordelen en stereotypen - de maatschappelijke positie van allochtonen	S	45	NVT	H	2x	ML2/K/6
DT4	4	Praktische opdracht de drie thema's massamedia, werk en multiculturele samenleving worden verwerkt in deze praktische opdracht	P	100	Internet	NH	1x	ML2/K/3

PTA 2023-2025			LOB			3KBL		
Periode	Examen- Eenheid / LOB Competenties	Stof- omschrijving	Toets- vorm	Tijds- duur	DT nummer	Weging SE	H of NH	Opmerkingen
LEERJAAR 3 & 4	C1 t/m C5	Minstens één LOB-opdracht bij het profielvak afronden	P	n.v.t.	DT 1	o/v/g	NH	
LEERJAAR 3 & 4	C1 t/m C5	Kiezen van een profiel en de keuze motiveren tijdens loopbaanreflectiegesprekken	P	n.v.t.	DT 2	o/v/g	NH	
LEERJAAR 3 & 4	C1 t/m C5	Minstens één stage van een week bij de bedrijf / instelling die past bij jouw keuze en daarvan verslag leggen aan de hand van opdrachten	P	n.v.t.	DT 3	o/v/g	NH	
LEERJAAR 4	C1 t/m C5	Maken van een eindpresentatie waarin de keuze voor het vervolgonderwijs worSE toegelicht	P	n.v.t.	DT 4	o/v/g	NH	

PTA 2023-2024		REKENEN					3KBL		
Periode	Examen-eenheid	Stof-omschrijving	Toets-vorm	Tijds-duur	DT nummer	Weging SE	H of NH	Hulp-middelen	Opmerkingen
2,3	Referentieniveau 2A/2F	Rekenen (2A/2F): Getallen, Verhoudingen, Meetkunde en meten, Verbanden	digitaal	90 min	DT1	1x	H	Rekenmachine	Zie hieronder

- Alle leerlingen moeten het rekenniveau 2F behalen.
- Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde.
- Leerlingen zonder wiskunde moeten een schoolexamen Rekenen doen. Het eindcijfer van dit schoolexamen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst van het diploma en telt niet mee in de zak-/slaagregeling.
- In het schoolexamen wordt zowel het paraat hebben als het functioneel gebruiken van de vier domeinen van het rekenniveau getoetst: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden.
- Het schoolexamen bestaat uit rekenvraagstukken die met én zonder gebruikmaking van de rekenmachine worden gemaakt

PTA 2023-2024		WISKUNDE			3KBL			
Nr. DT	PERIODE	Stofomschrijving Verplicht SE en niet verplicht CE	Toetsvorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT 1	4	Statistiek: H4 Statistiek H1 Statistiek uit het klas 4 boek	Opdracht	540	Boek, rekenmachine, geodriehoek	NH	1	K4

Onderdelen uit de exameneenheden K1, K2, K3 komen in het schoolexamen terug:

- K1 Oriëntatie op leren en werken
- Oriëntatie op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor het functioneren in de maatschappij
 - Een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk
- K2 Basisvaardigheden
- Communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken
- K3 Leervaardigheden wiskunde
- Opsporen van structuren en verbanden in herkenbare situaties en verbindingen leggen met wiskundige begrippen en daarbij:
- wiskundige technieken kiezen en gebruiken om problemen op te lossen
 - communiceren d.m.v. adequaat (wiskundig) taalgebruik
 - adequate onderzoeks- en redeneerstrategieën toepassen

PTA 2023-2025		PROFIEL D&P			3KBL			
Nr. DT	PERIODE	Stofomschrijving Verplicht SE en niet verplicht CE	Toets- vorm	Tijdsduur (min.)	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT 1	Leerjaar 3 en 4	Module OAOG P/D&P/1.1: een opdracht bespreken met de opdrachtgever, onderzoek doen naar de te organiseren activiteit en uitkomsten presenteren aan de opdrachtgever; P/D&P/1.2: een activiteit organiseren; P/D&P/1.3: werkzaamheden rondom hospitality uitvoeren; P/D&P/1.4: facilitaire werkzaamheden uitvoeren.	S+P	180	Computer	NH	1x	P/D&P/1
DT 2	Leerjaar 3 en 4	Module PPV P/D&P/2.1: verschillende manieren van communicatie en communicatiemiddelen (her)kennen, benoemen en professioneel toepassen P/D&P/2.2: een product en dienst presenteren, promoten en verkopen P/D&P/2.3: doelgericht informatie verstrekken en instructies geven	S+P	180	Computer	NH	1x	P/D&P/2
DT 3	Leerjaar 3 en 4	Module PRMV P/D&P/3.1: een ontwerp en een product beoordelen, ontwerpen, tekenen en printen in 3D P/D&P/3.2: een product maken	S+P	180	Computer + gereedschappen	NH	1x	P/D&P/3
DT 4	Leerjaar 3 en 4	Module MPM P/D&P/4.1: een digitaal ontwerp maken P/D&P/4.2: een film maken P/D&P/4.3: een website ontwerpen en maken	S+P	180	Computer	NH	1x	P/D&P/4

Een kandidaat kan gebruik maken van de in de 'kern' genoemde kennis en vaardigheden in een (gesimuleerde) uitvoerende beroepssituatie of een daarop voorbereidende scholing. De kennis en vaardigheden zijn gerangschikt in algemene kennis en vaardigheden en professionele kennis en vaardigheden. Kennis en vaardigheden worden samen met de persoonlijke eigenschappen ook wel aangeduid als beroepscompetenties. De kern omvat ook kennis en vaardigheden rond loopbaanoriëntatie en –ontwikkeling.

a. Algemene kennis en vaardigheden

De kandidaat kan:

- a.1. de Nederlandse taal in opleidings- en beroepssituaties gebruiken;
- a.2. een informatiebehoefte signaleren en onderzoeken en op basis hiervan relevante informatie zoeken, beoordelen, verwerken en gebruiken;

- a.3. mediawijs handelen: kritisch en bewust omgaan met (digitale) media;
 - a.4. bewust omgaan met opslag en gebruik van gegevens en daarbij rekening houden met privacy en digitale veiligheid;
 - a.5. het belang beschrijven en voorbeelden noemen van technologische en innovatieve ontwikkelingen in de beroepscontext;
 - a.6. voor opleiding en beroep relevante berekeningen uitvoeren;
 - a.7. plannen en organiseren in een beroeps(opleiding) gerelateerde situatie;
 - a.8. op systematische en doelgerichte wijze werkzaamheden uitvoeren op basis van een planning met de inzet van vakdeskundigheid en met aandacht voor een zo hoog mogelijke kwaliteit;
 - a.9. mondeling en schriftelijk rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden; onder meer over de planning, voorbereiding, proces en product;
 - a.10. reflecteren op de eigen werkwijze en op de kwaliteit van het eigen werk;
 - a.11. samenwerken en overleggen bij het uitvoeren van werkzaamheden;
 - a.12. werkzaamheden volgens de voorschriften en op een veilige wijze uitvoeren;
 - a.13. economisch bewust en duurzaam omgaan met materialen en middelen;
 - a.14. professionele (technologische) hulpmiddelen gebruiken en hun werking uitleggen;
 - a.15. hygiënisch werken;
 - a.16. milieubewust handelen;
 - a.17. zich aan- en inpassen in een bedrijfscultuur;
 - a.18. voldoen aan de algemene gedrags- en houdingseisen die gesteld worden aan werknemers in de branche;
 - a.19. in een (gesimuleerde) beroepssituatie en stage in een bedrijf omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.
- b. Professionele kennis en vaardigheden

De kandidaat kan:

- b.1. probleemoplossingsvaardigheden hanteren en op grond daarvan conclusies trekken en keuzes maken;
- b.2. eenvoudige onderzoeksactiviteiten verrichten en op grond daarvan beargumenteerde keuzes maken;
- b.3. het begrip duurzaamheid (her)kennen, benoemen en toepassen. Op basis daarvan komen tot bewuste afwegingen en relaties leggen tussen milieu, mensen en werkprocessen in arbeid en beroep (people, planet en profit);
- b.4. ondernemende vaardigheden tonen: initiatief tonen, innoveren;
- b.5. de begrippen maatschappelijk verantwoord en maatschappelijk betrokken ondernemen (her)kennen, benoemen en toepassen bij producten en dienstverlening;
- b.6. verschillen en overeenkomsten benoemen tussen profit en non/profit.

PTA 2023-2025			ZORG EN WELZIJN: MENS EN GEZONDHEID				3KBL		
Periode	Examen- eenheid	Stof-Omschrijving: Methode Mens en Gezondheid Map	Toets- vorm	Tijds- duur	DT nummer	Weging SE	Herkansing	Hulp- middelen	Opmerkingen
1,2,3,4	ZW/1.1 t/m 1.3	Les 3 t/m 5 Les 6 t/m 11 Les 12 t/m 15	S	45 min	DT1	1x	N		
	ZW/1.1 t/m 1.3	Les 16 t/m 21 Les 22 t/m 26	S	45 min	DT2	1x	N		
	ZW/1.1 t/m 1.3	Portfolio: 8 Opdrachten: 1. Schijf van vijf kwartet, 2. Vitaminen en mineralen PP, 3. Voedselverspilling poster 4. Sport folder, 5. Genotsmiddelen 6. De gezonde schoolkantine onderzoek 7. Ontbijt, lunch en diner, 8. Eindopdracht Koken+ reflectie: recepten van 5 lessen	S		DT3	1x	N	PC BBL: 4 opdrachten + eindopdracht KBL: 5 opdrachten + eindopdracht Alle aanwezige kookmaterialen in de keuken en recept	Opdrachten digitaal 50% Cijfers tussen de 4 en de 8 Koken en reflectie 50%
	ZW/1.1 t/m 1.3	Eindtoets; gehele map Les 3 t/m 26 MP; Koken en reflecteren	S P	45 min 60 + 15 min.	DT4	2x	J N	Alle aanwezige kookmaterialen in de keuken en recept	Theorietoets: 50% MP: 50%
		Het profieldeel –cijfer bestaat uit alle DT cijfers gedeeld door 5. Alle 4 profieldelen hebben een gelijke weging van 25% van het SE-cijfer Zorg en Welzijn.							
exameneenheid		Hoofd doelstellingen							DT nummer
ZW/1.1, 1.3		Informatie zoeken geven over een gezonde leefstijl, gezonde voeding en de voedings- en bewegingspatroon en dagritme							1,2,3,4
ZW/1.1		Verband leggen tussen leefstijl, voedingspatroon, hygiëne, bewegen en gezondheid, De invloed van media hierop beschrijven en herkennen							1,2,3,4
ZW/1.2		Een gezonde maaltijd samenstellen, bereiden en opdienen, rekening houdend met hygiëne.							1,2,3,4
ZW/1.2		Recepten lezen en omrekenen naar het aantal personen							1,2,3,4
ZW/1.2		Materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding. Gerechten presenteren							1,2,3,4
ZW/1.2		Gebruikte materialen schoonmaken en opruimen							1,2,3,4
ZW/1.3		Ondersteunen bij een verantwoord voedings- en bewegingspatroon en dagritme.							1,2,3,4
ZW/1.3		Voedings- en leefgewoonten observeren, signaleren, herkennen en rapporteren, en de klant hierover adviseren							1,2,3,4
ZW/1.3		Uitleggen hoe dagritme van invloed is op het fysieke en mentale welzijn							1,2,3,4

PTA 2023-2025			ZORG EN WELZIJN MENS EN OMGEVING					3KBL	
Periode	Examen- eenheid	Stof- omschrijving	Toets- vorm	Tijds- duur	DT nummer	Weging SE	Herkansing J/N	Hulp- middelen	Opmerkingen
Periode 1 en 2 Of Periode 3 en 4	P/ZW/2.1 +P/ZW/2.2.	Hfdst 2 schoonmaak en onderhoud Hfdst 3 textiel	S	45 min.	DT1	1X	N	Rekenmachine	
	P/ZW/2.3 +P/ZW/2.4 +P/ZW/2.5	Hfdst 4 + Hfdst5 Hfdst 6 + Hfdst 7	S	45 min.	DT2	1X	N	Rekenmachine	
	P/ZW/2.1 t/m P/ZW/2.5	Portfolio opdrachten: 2.6, 3.2, 5.1, 6.1, 6.4 poster, 6.5,	S + P		DT3	2X	N	Attributen uit washok/schoonmaakhok	Cijfers tussen de 4 en de 8
	P/ZW/2.1 t/m P/ZW/2.5	Eindtoets H2 t/m H7+ Meesterproef: 1 textielopdracht of 1 schoonmaakopdracht	S + P	50 min.	DT4	2X	J N	Rekenmachine Attributen uit washok/schoonmaakhok	Schriftelijke toets is herkansbaar. Meesterproef niet.
		Het profieldeel –cijfer bestaat uit alle DT cijfers gedeeld door 5. Alle 4 profieldelen hebben een gelijke weging van 25% van het SE-cijfer Zorg en Welzijn.							
exameneenheid		Hoofd doelstellingen							DT nummer
ZW/ 2.1		Schoonmaak en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren.							DT1
ZW/ 2.2		Textiel verzorgen							DT1
ZW/ 2.3		Baliewerkzaamheden verrichten.							DT2
ZW/ 2.4		Ondersteunen bij het kiezen van aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen.							DT2
ZW/ 2.5		Bij het inrichten van de ruimte rekening houden met het gebruik van de ruimte							DT2

PTA 2023-2024			KEUZEVAK KEUKEN				3KBL		
Periode	Examen-eenheid	Stof-omschrijving	Toets-vorm	Tijds-duur	DT nummer	Gewicht	H of NH	Hulp-middelen	Opmerkingen
1 en 2	KP/HBR/3.1 KP/HBR/3.2	Les 1 t/m les 8	S	45 min	DT1	1x	H		
	KP/HBR/3.1 KP/HBR/3.2	Les 9 t/m 15	S	45 min	DT2	1x	H		
	KP/HBR/3.1 KP/HBR/3.2	Bereiden van gerechten en reflecteren op 4 lessen Twee inleveropdrachten	S P	4x45 min	DT3	1x	NH	Alle keukenmaterialen	Cijfer op gerecht bereiden en inleveropdracht is tussen de 4 en de 8
	KP/HBR/3.1 KP/HBR/3.2	Eindtoets; Les 1 t/m 15 MP; bereiden van een gerecht en reflecteren	S en P	3x45 min	DT4	2x	H NH	Alle keukenmaterialen	Theorietoets:50% MP:50%
		Het cijfer bestaat uit alle SE cijfers gedeeld door 5.							
exameneenheid		Hoofd doelstellingen							DT nummer
KP/HBR/3.1		Eindtermen: De leerling kan een bijdrage leveren aan het beheren van horecaproducten: trends en ontwikkelingen volgen en toepassen ,assortiment beheren, productie van horecaproducten plannen en organiseren, grondstoffen, ingrediënten en tussenproducten beheren							DT1
KP/HBR/3.2		Eindtermen: De leerling kan een bijdrage leveren aan het bereiden van gerechten in een horecagelegenheid: receptuur hanteren voor het vervaardigen van horecaproducten ,apparatuur, gereedschappen en machines gebruiken en onderhouden, volgens de voorgeschreven procedures, grondstoffen, ingrediënten en tussenproducten schoonmaken en (voor)bewerken, tussenproducten en gerechten bereiden en verwerken, gerechten doorgeven, afwerken en garneren/presenteren, economisch en duurzaam omgaan met grondstoffen, gas, water en elektra							DT2

PTA 2023-2024		KEUZEVAK ONDERNEMEN			3BBL		
Nr. DT	PERIODE	Stofomschrijving Verplicht SE en verplicht CE	Toets- vorm	Toegestane hulpmiddelen	H of NH	Gewicht	Examen domein
DT 1	1	De leerling kan zichzelf als ondernemer beschrijven en haar/zijn onderneming in de markt zetten.	S	Computer	H	0,5	K/EO/5.1 K/EO/5.2
DT 2	2	De leerling kan een (eenvoudig) financieel plan voor haar/zijn onderneming beschrijven en het ondernemingsplan (gedeeltelijk) uitvoeren.	S	Computer	H	0,5	K/EO/5.3 K/EO/5.4

PTA 2023-2024			KEUZEVAK EHBO					3KBL	
Periode	Examen-eenheid	Stof-Omschrijving: Methode Uitgeversgroep K 12	Toets-vorm	Tijds-duur	DT nummer	Weging Deel-SE	Herkansing J/N	Hulp-middelen	Opmerkingen
1 en 2 of 3 en 4	K//ZW/12.1, t/m K/ZW12.5	Online cursus rode kruis Sport EHBO	S	45 min	DT1	1X	N		Bewijs van deelname moet aantoonbaar zijn
	K//ZW/12.1, t/m K/ZW12.5	Online cursus rode kruis EHBO in en om het huis	S	45 min	DT2	1X	N		Bewijs van deelname moet aantoonbaar zijn
	K//ZW/12.1, t/m K/ZW12.5	Handelingen: rautekgreep, zijligging, bewustzijn en ademhaling, reanimatie, stikken, bloeding, brandwonden, kneuzing, verstuiking, bloedneus	S en P		DT3	1X	N	EHBO materiaal Verbandtrommel PC	Portfolio: 50% EHBO-handelingen 50% Cijfers tussen de 4 en de 8
	K//ZW/12.1 t/m K/ZW /12.5	MP; één van de geleerde EHBO-handeling in een casus setting mbv een rollenspeler	S en P	45 min 25 min	DT4	2X	J N	Evt. telefoon, afhankelijk van casus	Toets: 50% MP: 50%
	K//ZW/12.1 en 12.5	Telefoongesprek voeren Juiste communicatietechniek toepassen, passend bij de situatie en de gewonde.	P						Dit onderdeel wordt getoetst in DT 3 en DT 4
		Het PD –cijfer bestaat uit alle DT cijfers gedeeld door 5. Alle 4 PD's hebben een gelijke weging van 25% van het SE-cijfer Zorg en Welzijn.							

Doelstellingen: IIn kan:	DT nummer
Juist inschatten of men zelf kan handelen of hulp moet inschakelen bij ongevallen en weet hoe dit te doen.	1,3,4
Veiligheidsrisico's herkennen in huis, werkvloer, buiten en risicopreventie toepassen.	1,3
Heeft kennis van en kan de juiste verbanden kiezen bij een bepaald letsel en kan hierbij de juiste technieken hanteren.	2,3,4
De functies opnoemen van de belangrijkste organen en weefsels.	2,3,4
Aan de hand van de ongevalssituatie en verschijnselen, letsels herkennen en de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren.	2,3,4
Kent het 5- stappenplan en de ABC- methode en kan dit correct toepassen in een acute situatie.	2,3,4
Alle stoornissen van de vitale functies signaleren en hierop de juiste actie ondernemen.	2,3,4
Kent de toepassingsmogelijkheden van de AED en kan dit uitvoeren.	2,3,4

Programma van toetsing en afsluiting

Vak: plaat- en constructiewerk

Toetsen

1311	plaat en constructie 1		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Werkzaamheden voorbereiden	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/PIE/1.1			
Afnamemoment	per 1			
1312	plaat en constructie 2		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Machine en gereedschappen op de juiste wijze in- en afstellen.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/PIE/1.2			
Afnamemoment	per 1			
1321	plaat en constructie 3		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Materialen bewerken en vervormen aan de hand van een werktekening volgens de gestelde eisen	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/PIE/1.3			
Afnamemoment	per 2			
1322	plaat en constructie 4		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	1 lesuur	Leerstof:	Onderdelen en deelproducten met elkaar verbinden.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Ja			
Eindtermen	K/PIE/1.4			
Afnamemoment	per 2			
1323	plaat en constructie 5		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	1 lesuur	Leerstof:	Vervaardigde producten opmeten en controleren en de uitgevoerde werkzaamheden afronden.	Cijfer
Wijze van toetsing:				
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/PIE/1.5			
Afnamemoment	per 2			

Er mag maximaal 1 toets worden herkanst.

Programma van toetsing en afsluiting

Vak: kennismaking met uiterlijke verzorging

Toetsen

1311	Zorg en Welzijn 1		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	1 lesuur	Leerstof:	K/ZW/1.1 Deeltaak: Een klant ontvangen en het bezoek afronden	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk		K/ZW/1.2.1 haren wassen en een verzorgend product aanbrengen.	
Type toets:	Toets		K/ZW/1.2.2 haren drogen en in model brengen	
Herkansing:	Nee		K/ZW/1.2 Deeltaak: Een eenvoudige haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren die past bij het haar en de hoofdhuid van de klant.	
Eindtermen	K/Zw 1.1 t/m 1.2			
Afnamemoment	periode 1			
1312	Zorg en Welzijn 2		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	1 lesuur	Leerstof:	K/ZW/1.3 Deeltaak: Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk		K/ZW/1.3.1 oppervlaktereiniging uitvoeren en dagcrème aanbrengen	
Type toets:	Praktische opdracht		K/ZW/1.3.2 dagmake-up aanbrengen	
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/Zw 1.3			
Afnamemoment	periode 1			
1321	Zorg en Welzijn 3		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	2 lesuren	Leerstof:	K/ZW/1.4 Deeltaak: Een eenvoudige handbehandeling uitvoeren die past bij de conditie van de handen van de klant.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk		K/ZW/1.4.1 nagels vijlen en polijsten	
Type toets:	Praktische opdracht		K/ZW/1.4.2 nagelriemen verzorgen	
Herkansing:	Nee		K/ZW/1.4.3 een eenvoudige handmassage uitvoeren	
Eindtermen	K/Zw 1.4			
Afnamemoment	periode 2			
1322	Zorg en Welzijn 4		Weegfactor:2	
Tijdsduur:	2 lesuren	Leerstof:	Proeve van bekwaamheid	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk		Alle behandelde theorie en praktische vaardigheden.	
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/Zw 1.1 t/m 1.4			
Afnamemoment	periode 2			

Er mag maximaal 1 toets worden herkanst.

Programma van toetsing en afsluiting
Vak: fietstechniek

Toetsen

1311	Fietstechniek 1		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Een fiets afleveringsklaar maken.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/MET/5.1.2/5.1.3/5.1.4/5.1.5			
Afnamemoment	periode 1			
1312	Fietstechniek 2		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Het elektrisch verlichtingssysteem van een fiets controleren, meten en repareren.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/MET/5.2/5.2.4			
Afnamemoment	periode 1			
1321	Fietstechniek 3		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Het aandrijf- en veersysteem van een fiets controleren, vervangen en afstellen.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/MET/5.3.3			
Afnamemoment	periode 2			
1322	Fietstechniek 4		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Een remsysteem van een fiets controleren, meten, vervangen en afstellen.	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	K/MET/5.4.2/5.4.3			
Afnamemoment	periode 2			
1323	Fietstechniek 5		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	1 lesuur	Leerstof:	Competentiegerichte eindopdracht	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Toets			
Herkansing:	Ja			
Eindtermen	K/MET5.1,5.2, 5.3,5.4			
Afnamemoment	periode 2			

Er mag maximaal 1 toets worden herkanst.

Programma van toetsing en afsluiting

Vak: tuinontwerp en -aanleg

Toetsen

1311	Tuinontwerp 1		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Het ontwerpen van een tuin	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Toets			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	P/GR/2.1			
Afnamemoment	per 1			
1312	Tuinontwerp 3		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Het aanleggen van een tuin	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Toets			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	P/GR/2.2			
Afnamemoment	per 1			
1321	Tuinontwerp 5		Weegfactor:1	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Het opleveren van een tuin	Cijfer
Wijze van toetsing:	Schriftelijk			
Type toets:	Toets			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	P/GR/2.3			
Afnamemoment	per 2			
1322	Proeve van bekwaamheid		Weegfactor:2	
Tijdsduur:	3 lesuren	Leerstof:	Proeve van bekwaamheid.	Cijfer
Wijze van toetsing:			Aanleg Tuinen	
Type toets:	Praktische opdracht			
Herkansing:	Nee			
Eindtermen	P/GR/2.2			
Afnamemoment	per 2			

Er mag maximaal 1 toets worden herkanst.